

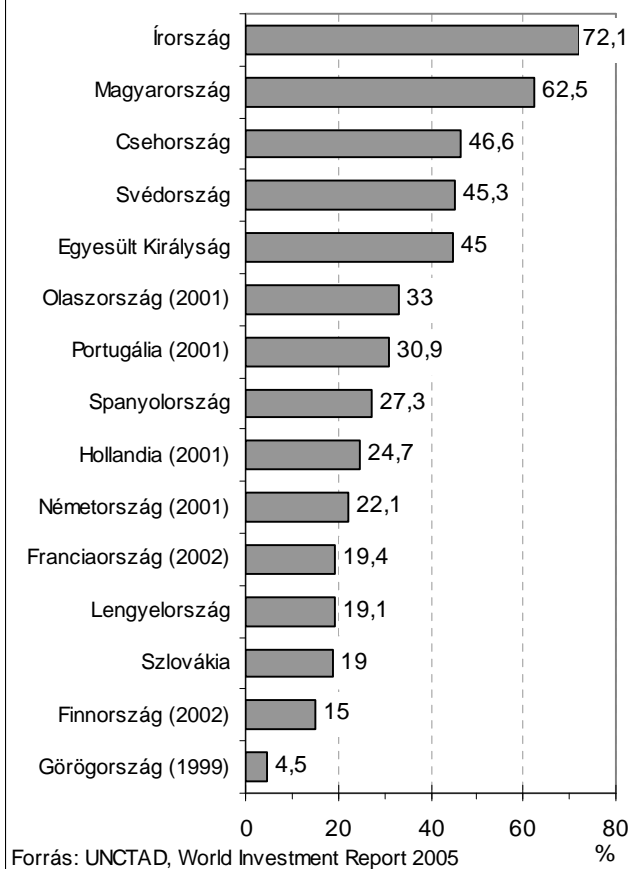
A magyar gazdaság növekedési üteme továbbra is több mint 2 százalékponttal felülmúlja az EU átlagot. Magyarországon 2005-ben - előzetes becslések szerint - 4,2 %-os volt a GDP növekedési üteme, és ez a teljesítmény várhatóan 2006-ban is tartható lesz. A konjunktúrát jelentős mértékben a dinamikus bővülő export és az ipari termelés erőteljes növekedése húzza, de gyors ütemben bővült az építőipar és az áruszállítási teljesítmény is. A fejlődésben meghatározó a külföldi tulajdonú vállalatoknak és a külföldi közvetlen tőkebefektetéseknek a szerepe, ami a kilátások szerint lendületet kap újabb – az utóbbi években egyre szaporodó – külföldi logisztikai és szolgáltató központok telepítésével. A nemzetközi konjunkturális kilátások a fellendülés irányába mutatnak. Magyarország legfontosabb külkereskedelmi partnerének számító Németországban – a DIW gazdaságtudató intézet elemzői szerint – a 2005. évi 1,1 %-os szerény növekedés után, 2006-ban élénkebb, 1,7%-os bővülés várható. Gyorsulás várható az euró-övezet gazdaságaiban is, a 2005. évi 1,4%-ról 2006-ban 2,1%-ra emelkedhet a fejlődés üteme, és 2007-re is élénk, 1,9%-os növekedést prognosztizálnak a szakértők. A gazdasági fejlődés pályájának stabilitását hazánkban elsősorban az államháztartási deficit tartósan magas szintje, és a kockázatos – főleg devizában felvett – hitelek növekvő állománya veszélyeztetheti. 2005 végére a hiány meghaladta a GDP 6%-át. Az euró 2010. évi bevezetéséhez az elkövetkező években az államháztartásban határozott racionalizálási lépésekre és a kiadások számottevő csökkentésére lenne szükség.

Külföldi tőke a kutatás-fejlesztésben

A külföldi vállalkozások szerepe az üzleti célú kutatás-fejlesztésekben világszerte erősödik, de földrajzilag nem egyenletes eloszlásban. A külföldről érkező kutatás-fejlesztési beruházások jelentős hányada az országok kis csoportjánál összpontosul – olvasható az ENSZ UNCTAD nevű szervezetének egyik legfrissebb jelentésében. A források legnagyobb része a fejlődő ázsiai gazdaságokba irányul, de nem elhanyagolható a délkelet-európai és a szovjet utódállamok szerepe sem. Az ázsiai régióban 1994 és 2002 között 3%-ról 10%-ra emelkedett a többségi külföldi tulajdonú vállalatok súlya az üzleti szférában megvalósult kutatás-fejlesztésekben. Az elérhető nemzetközi statisztikai adatok alapján fellendült a külföldi beruházási aktivitás, ami a tőke gyors mozgásában és beruházásokra, kutatás-fejlesztésre alkalmas új piacok iránti érdeklődés erősödésében is megnyilvánul. Ennek hatásai hazánkban is nagymértékben érezhetőek: A működőtőke beáramlását tekintve 2004 után 2005 is sikerévrnek ígérkezik. 2004-ben összesen 3 708 millió euró közvetlen külföldi tőkebefektetés valósult meg Magyarországon, 2005-ben pedig a GKM előzetes várakozásai szerint körülbelül 3,5-4 milliárd euró érkezett az országba, amihez hozzájön a Budapest Airport Rt. értékesítéséből származó 1,8 milliárd euró. A külföldi tőke jelentőségét szemlélteti, hogy az UNCTAD kimutatása szerint 2003-ban hazánkban a kutatás-fejlesztési beruházások jelentős hányadát, több mint 60%-át külföldi vállalatok, vagy leányvállalataik valósították meg. Ezzel Magyarország nemzetközi viszonylatban – a visegrádi országokat is leghagyva - az élbolyba, a külföldi kutatás-fejlesztési forrásokat legjobban vonzó országok csoportjába tartozik.

Külföldi tulajdonú vállalatok részesedése a kutatás-fejlesztési beruházásokból néhány EU tagországban,

2003. évi, vagy legfrissebb hozzáférhető adat

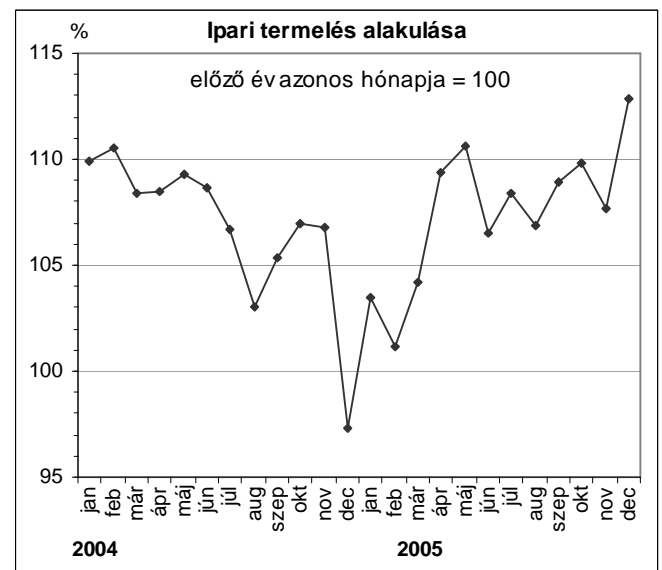
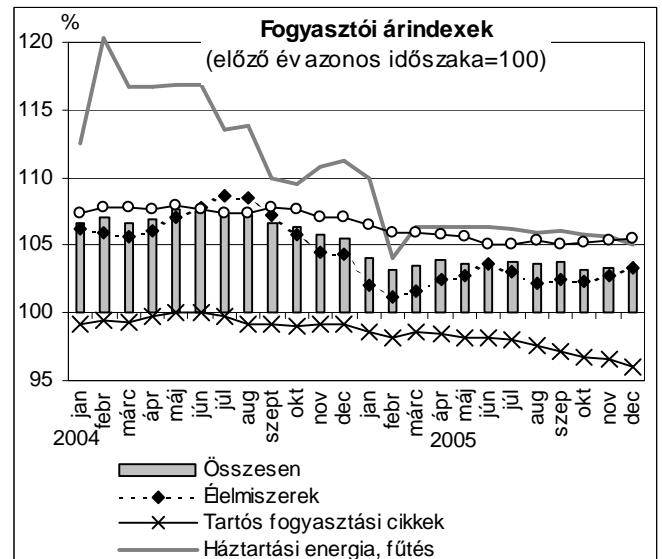
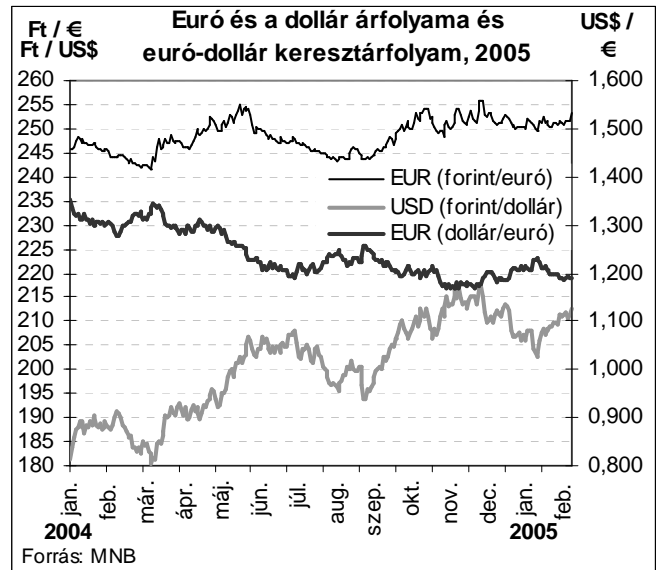

Fogyasztói árak

2006. januárban az egyhavi átlagos fogyasztóiár-emelkedés 0,1% volt, 2005. januárhoz viszonyítva pedig 2,7%-kal növekedtek az árak. Az áfa 25%-os kulcsának 20%-ra történő csökkentése (illetve a jövedéki és regisztrációs adó mértékének változtatása) az átlagos árszínvonalat 1,1%-kal mérsékelte. Az áfa csökkentés hatása a ruházatközi termékek, a tartós fogyasztási cikkek, valamint az egyéb cikkek, üzemanyagok és a szolgáltatások egyes csoportjainál volt meghatározó. 2005. decemberhez viszonyítva – az élelmiszerek árai 0,7%-kal növekedtek. A szolgáltatások átlag feletti, 0,7%-os áremelkedésén belül, a helyi tömegközlekedés díjtételei 8,4%-kal, a tv-előfizetésé 5,4%-kal emelkedtek. Árcsökkenés a ruházatközi termékek, a tartós fogyasztási cikkek és az egyéb cikkek, üzemanyagok körében következett be. 12 hónap alatt, 2005. januárhoz viszonyítva, az élelmiszerek árai az átlagosnál nagyobb mértékben, 3,5%-kal emelkedtek. A tartós fogyasztási cikkekért átlagosan 4,9%-kal, a ruházatközi cikkekért átlagosan 1,6%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint 2005. januárban. A szeszes italok, dohányárak árai az átlagosnál kisebb mértékben (1,5%) emelkedtek. A szolgáltatásokért 4,1%-kal kellett többet fizetni, a helyi tömegközlekedés 12,4, a csatornadíj 9,9, a személyszállítás 9,0%-kal drágult.

Ipar

2005-ben az ipari termelés volumene 7,3%-kal volt magasabb, mint 2004-ben, amiben nagyobb szerepe volt az exportbővülésnek, mint a belföldi értékesítés erősödésének. A feldolgozóipari termelés volumene 2005-ben az előző évhez képest 8%-kal emelkedett, a decemberi növekedés az éves átlag felett alakult (9,2%). A 2004. évi növekedéstől (23,3%) kissé elmaradva, de így is jelentősen, 16,1%-kal bővült a feldolgozóipari termelés több mint 30%-át képviselő villamos gép, műszer gyártása, melyhez elsősorban a híradás-technikai termék, készülék gyártása ágazat járult hozzá. A járműgyártás volumene 13,8%-kal emelkedett, ami az előző évi teljesítményhez (7,2%) képest a bővülés gyorsulását jelenti. Többéves hanyatló tendencia fordult meg a csekély súlyt képviselő bőrtermék, lábbeli gyártásában. Az ágazat termelése 7,1%-kal bővült, kizárólag a kimagasló export-értékesítésnek köszönhetően. 2005-ben csökkent a termelés az élelmiszer-, ital- és dohánygyártásban 4,4%-kal, és a textil-, textiláru gyártásban 11,2%-kal. Magyarország területi egységei közül az ipari termelés 2005-ben a közép-dunántúli, valamint az észak-magyarországi régióban bővült (21,2, illetve 14,5%-kal) jelentősen. 2005-ben a legnagyobb mértékű volumencsökkenés a dél-dunántúli régióban (13,9%) jelentkezett.

Építőipar

Az építőipari termelés a 2003. és 2004. évi kismértékű (2, illetve 5,8%-os) növekedés után 2005-ben 16,6%-kal emelkedett az egy évvel korábbi szinthez képest. A legnagyobb építőipari alágazat, a szerkezetkész épületek és egyéb építmények építése 23,2%-kal bővült. Az épületgépészeti szerelés volumene 7,7%-kal volt magasabb a 2004. évinél. Az épületek építésének volumene 12,5%-kal, az egyéb építményeké – elsősorban az út- és autópálya-építéseknek köszönhetően – dinamikusán, 21,4%-kal nőtt.

Az építőipari vállalkozások 5,9%-kal kisebb volumenű új szerződést kötöttek 2005-ben. Ezen belül az épületek építésére kötött szerződések volumene azonban 25,2%-kal nőtt, az egyéb építmények építésére kötötteké 29%-kal csökkent. A visszaesést az úthálózat fejlesztésére még 2004-ben aláírt nagyértékű szerződések miatti magas bázis okozta.

Külkereskedelem

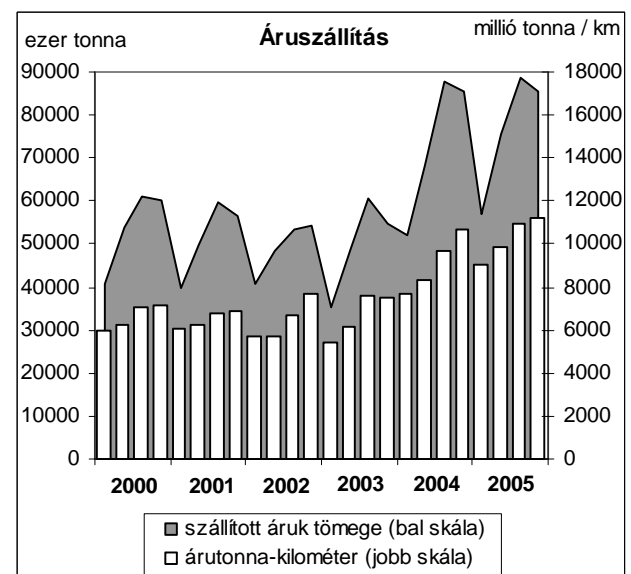
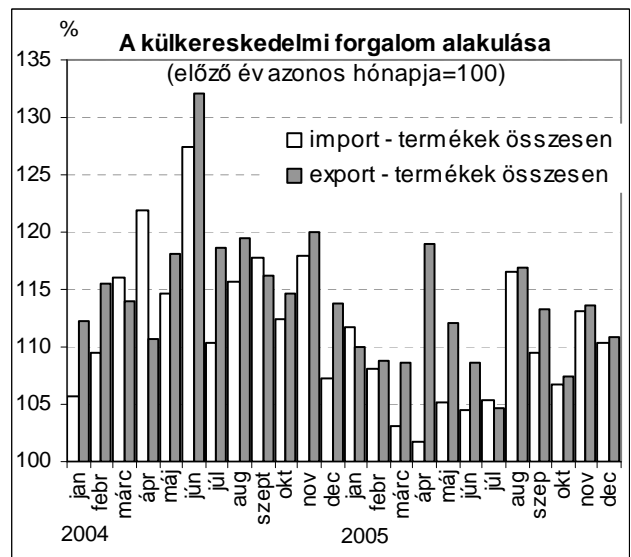
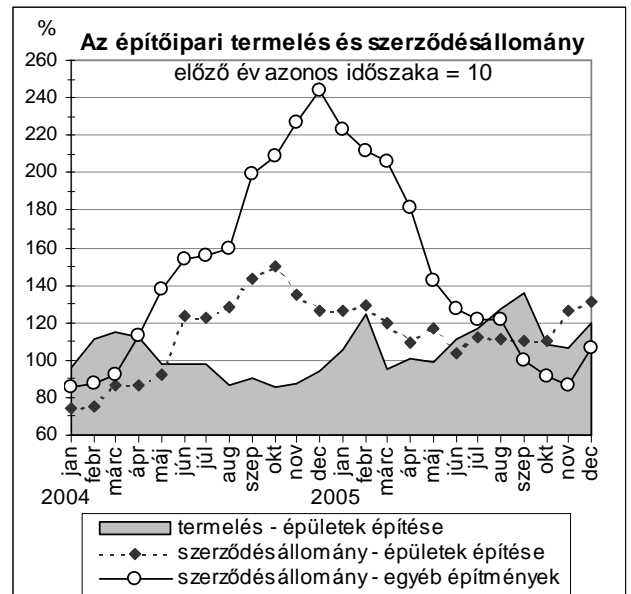
Folytatódnak a kedvező jelek a külkereskedelem dinamikus bővüléséről, és az egyenleg javulásáról. 2005-ben – előzetes adatok szerint – a kivitel értéke 12 300 milliárd forintot, a behozatalé 12 990 milliárd forintot tett ki. Az export értéke 10, az importé pedig 6%-kal nőtt 2004-hez képest. 2005. decemberben – a KSH első becslése szerint – a kivitel értéke 1040 milliárd forintot, a behozatalé 1088 milliárd forintot ért el, ami a forgalom mindkét irányában 14%-os növekedést jelent a 2004. decemberi szinthez képest.

Euróban a behozatalban és a kivitelben egyaránt 10% körüli bővülés mutatkozott 2005. decemberében az egy évvel korábbi szinthez képest. A külkereskedelmi deficit 2005-ben jelentős mértékben, közel 300 milliárd forinttal 690 milliárd forintra mérséklődött. A külkereskedők a decemberi kivitel 72, a behozatal 64%-át az Európai Unió tagállamaival bonyolították le.

Áruszállítás

2005-ben a hazai vállalatok által szállított áruk mennyisége az előző év azonos időszakához képest 4%-kal nőtt, az árutonna-kilométer teljesítménye 13%-kal bővült. Ezzel folytatódott az a tendencia, amely Magyarország kereskedelmi és logisztikai szerepének fokozatos erősödésére mutat.

Az áruszállítás bővülésének a közeljövőben újabb lendületet adhat a szomszédos országok bekötése az autópálya hálózatba. A nemzetközi áruszállításban a szállított áruk mennyisége 6% kal, az árutonna-kilométer teljesítmény 20%-kal emelkedett. Belföldi viszonylatban a szállított árutömeg 4%-kal, az árutonna-kilométerben mért teljesítmény 1%-kal nőtt.

Az ágazat 2005. évi bővülése – a nyersolaj, ill. a nyersolaj alapú üzemanyagok drágulása ellenére - leginkább a közúti forgalom erősödésének tudható be, miközben a vasúti áruszállítás visszaesett. Ennek megfelelően a közúti fuvarozás részesedése 4 százalékponttal 61%-ra nőtt, a vasúti fuvarozásé 3 százalékponttal 21%-ra csökkent.

Keresetek

A nemzetgazdaságban összességében a bruttó átlagkeresetek 8,8%-kal, a nettó átlagkeresetek 10,1%-kal haladták meg 2005-ben az egy évvel korábbi szintet. A versenyszférában a bruttó nominális átlagkereset 6,9%-kal, a költségvetés területén – a 2005-ben egységesen januárban fizetett egyhavi külön juttatás miatt – 12,8%-kal nőtt. Ez utóbbi területen a jutalom és az egyhavi külön juttatás nélkül számított bruttó kereset növekedési üteme 7,7% volt. 2005-ben a reálkereset - a 3,6%-os infláció mellett - 6,3%-kal nőtt a nemzetgazdaságban. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók 2005-ben havonta átlagosan bruttó 158 300 Ft-ot, ezen belül a vállalkozásoknál dolgozók átlagosan 148 500 Ft-ot, a költségvetési szervezeteknél alkalmazásban állók 182 200 Ft-ot kerestek. A nagy különbség mögött többek között a vállalati szférában a dolgozók gyakori szerződéses foglalkoztatása és minimálbéren történő bejelentése áll.

Háztartások pénzügyi számlái

Az MNB jelentése szerint a háztartások pénzügyi megtakarítása 2005 utolsó negyedében a GDP 4,7 százalékát érte el, ami a legutóbbi négy év legmagasabb értéke. A háztartások pénzügyi eszközeik közül főként a betéteket növelték, a hitelek - elsősorban a devizahitelek - növekedése továbbra is jelentős. A szezonálisan nem kiigazított nettó finanszírozási képesség a GDP 7,9 százaléka volt. A betéteken kívül számottevő volt a készpénz, a rövid lejáratú állampapírok, a nyugdíjpénztári követelések, az életbiztosítási díjtartalékok növekedése is. A negyedik negyedévben másfél év után először vettek több tőzsdei részvényt a háztartások, mint amennyit eladtak. Ugyanakkor a hosszú lejáratú állampapírokban megtettesülő követeléseik csökkentek. A befektetési jegyek piacán a majdnem két éve tartó növekedés fordult csökkenésbe. A háztartások kötelezettségei közül továbbra is dinamikusan növekedtek a devizahitelek. A devizahitelek állományát növelte a forint negyedik negyedévben bekövetkezett gyengülése is.

Források: KSH, MNB, ifo, DIW, UNCTAD

Publikáció esetén kérjük, hogy összefoglalónkra az alábbiak szerint hivatkozzon:

MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2006 / január, Budapest

